

**Jaargang 27, Nummer 5
mei 2005**

**Afz: Ganzerik 5,
7443 TK Nijverdal**

**Port Betaald
TPG Post**

**Twente
Beam**

**Maandblad van de afdeling A 40 van de VERON.
Vereniging voor Experimenteel Radio Onderzoek in Nederland**

FRIEDRICH KUSCH

Batteries, Coaxial cable, HF-connectors
Dorfstr.63-65, 44143 Dortmund - PB 120 339, D - 44293 Dortmund/ Germany
Phone.: *49 231 - 25 72 41 or Fax: *49 231 - 25 23 99
E-Mail:Kusch@Kabel-Kusch.de

www.Kabel-Kusch.de

ALWAYS ON STOCK:

CONNECTORS and ADAPTORS

most of them silver plated, teflon, golden contact,
in N-, BNC-, UHF- and TNC-norm

PENLIGHT MIGNON

AA NiMH – Sanyo 2500 mAh

TEFLON-COAXIAL CABLE

50 - or 75 ohms

TWIN LEAD 300 OHM /450 OHM

flexible, with stranded conductor

H2000 FLEX, AIRCELL 7, RG 213 U

a. o.

COAXIAL-SWITCHES

in UHF- and N-norm

CHARGER for BATTERY PACKS |

1,2 – 14,8 Volt

OUR NEDERLANDS IS AWFUL,

BUT THE QUALITY OF OUR PRODUCTS IS GREAT !

Meet us in :

Bad Bentheim at DNAT August 27th
Meppel at the Radio Onderdelen Markt September 24th
Apeldoorn at the Amrato October 22nd.

Inhoudsopgave.

Van de Redactie-----	3
Verslag bestuursvergadering-----	4
De laatste F-cursusavond van het lesjaar 2004/2005 -----	7
Uitnodiging voor de Afdelingsbijeenkomst -----	9
Operating Practice -----	10
Agenda-----	17
PSE QSL (18) -----	18

Van de Redactie

Als redactie mogen we zeer regelmatig de bijdragen van Hans, PA0HRM, ontvangen. Afgezien van zijn Actie voor Anna, zijn we in deze Twente Beam al toe aan de achtende "Pse QSL". Dit keer als snelle reactie op een opmerking vanuit de meest recente afdelingsvergadering.

Wij, van de redactie, willen daar Hans eens specifiek voor bedanken.

Een van de redacteurs zit in technische nood. Als AM met FM vergeleken wordt, dat bestaat er bij AM de modulatiesoort van enkelzijband (EZB). Maar waarom bestaat er niet zoiets voor FM? Gewoon: draaggolf en een zijband weggefilterd om zo tot een EZB voor FM te komen. Waar zit de gedachtenkronkel? Wie wil de redacteur helpen? Achterin vindt u het redactieadres. We zijn benieuwd naar uw reacties.

Verslag Bestuursvergadering

door Frank, PA2ELF

Datum: **woensdag 20 april 2005**
Aanwezig: Remy PA3AGF, Martin PE2MGA, Frank PA2ELF, Robert Jan PA2RJ, Jan PA0JWZ
Afwezig: Peter PA1PE, Rene PA2RA (afwezig met kennisgeving)

1. Opening was om 19.30 uur, waarna

2. Vaststelling agenda

3. Binnengekomen post

Geen binnengekomen post bekend.

4. Uitgaande post

Geen uitgaande post bekend.

5. De Notulen van de vorige vergadering van 23 maart jl.

De notulen worden goedgekeurd. Er moet wel iets in worden rechtgezet, want Jan (PA0JWZ) geeft aan dat hij onterecht als afwezig zonder kennisgeving in het verslag van de bestuursvergadering in Twente Beam staat. Dit had moeten zijn: afwezig met kennisgeving.

6. Evaluatie HH vergadering

Het afdelingsbestuur is het er over eens dat de HH-vergadering goed is verlopen.

7. Voordracht Lid van Verdiensten / Erelid

Remy (PA3AGF) gaat bij het HB polsen waar een persoon voor een voordracht precies aan moet voldoen.

8. Afvaardiging afd. Twente naar dodenherdenking 4 mei

We zijn gevraagd aanwezig te zijn bij de herdenking bij de gedenksteen voor de zendamateurs in Nieuwegein. Besloten wordt om hier van af te zien (vanwege de afstand).

9. Situatie packet radio- Actie 60 jaar afd. Twente – QSL-kaarten PI60ZI

Besloten wordt om deze agendapunten de volgende maand op de agenda te zetten. Dan zijn Rene en Peter ook weer aanwezig.

10. Lezingen

Tot op dit moment is het onbekend of er aanstaande woensdag een lezing is. Het kan zijn dat de geplande lezing wegens omstandigheden niet kan doorgaan.

In dat laatste geval wil het afdelingsbestuur de leden raadplegen over eventuele activiteiten die de afdeling kan organiseren rondom het 60 jarig bestaan van de VERON en het 60 jarig bestaan van de afdeling Twente.

11. Silent key procedure

Het bestuur werkt aan een procedure waarin wordt vastgesteld welke acties het afdelingsbestuur onderneemt bij overlijden van afdelingsleden. Tijdens de vergadering is een concept besproken dat nog verder wordt uitgewerkt.

12. Mededelingen vanuit de bestuursleden

Het bestuur wil wat actiever gaan werven voor de Zendcursus. Gedacht wordt aan het plaatsen van gratis advertenties op internetsites.

Inmiddels is ook de tekst op de afdelingswebsite aangepast en kan er het inschrijfformulier voor de zendcursus gedownload worden.

Er wordt een verbandtrommel aangeschaft voor het Hamnus.

We hebben van het HB een grotere bijdrage ontvangen voor de afdeling dan vorig jaar.

Dat komt goed uit omdat de exploitatie van het Hamnus hoger uitvalt dan begroot is.

Tenslotte worden ook dit jaar weer 100 'grote clubactie' loten aangeschaft.

13. Rond 21.30 uur werd de vergadering gesloten.

En dat is nog maar het begin.

Automatisering blijft een vakgebied dat voortdurend verandert. Om te kunnen blijven onderscheiden wat voor u van belang is, hebt u helderheid nodig. En daarom zien we dat bij Lesscher als vertrekpunt. In elk onderdeel van automatisering dat nodig is om uw ambities te kunnen blijven verwezenlijken: netwerken, pc's, pc-privéprojecten of onze zogenaamde Opti-Service. Zo denken we trouwens niet alleen over automatisering, maar over software-ontwikkeling, detachering en telecommunicatie. Want als uw IT helder blijft, bent u verzekerd van een maximaal rendement uit uw investeringen. **Wij weten waar IT om draait.**

Lesscher IT • Platinastraat 25 • 7554 NC Hengelo • Telefoon 074 240 46 46
Fax 074 240 46 10 • E-mail info@lesscher.nl • www.lesscher.nl

De laatste F-cursusavond van het lesjaar 2004/2005

Gezellig en succesvol voor de afdeling Twente

De laatste cursusavond van dit verenigingsjaar was op vrijdag 8 april, één dag ná de voorjaarexamens. Op deze avond was er alle reden tot feestvreugde, want er waren maar liefst 4 van de 5 examenkandidaten geslaagd! Een slagingspercentage van jawel 80%.

Op zo'n laatste cursusavond gebeurt er eigenlijk meer dan je in eerste instantie verwacht. De geslaagden worden gefeliciteerd en de minder gelukkige kandidaten worden 'vakkundig' door 'amateurs'.

Maar er gebeurt méér. Op deze avond zien de cursusleiders het eindresultaat van hun wekelijkse en letwel vrijwillige bijdrage. Zij maken op deze avond de balans op van hun inspanningen. Wat zij 't liefst zien zijn lachende gezichten van medeamateurs, blije mensen, daar doen ze het voor.

Voor degenen die het nu niet gered hebben, willen zij zich -naar we mogen hopen- het komende cursusseizoen blijven inzetten.

Respect en lof voor de geslaagden en hun cursusleiders, maar ook –en laten we deze mensen niet vergeten- voor de cursisten die ervoor gekozen hebben nu nóg niet op te gaan. Vaak een bewuste keus die ook respect ook verdient.

Dit cursusjaar zijn 5 cursisten van Koen en Ties naar Nieuwegein getogen om examen te doen:

- 1 kandidaat voor de Novicevergunning, resultaat geslaagd.
- 4 kandidaten voor de F-vergunning, resultaat, 3 geslaagd, 1 helaas gezakt.

Een prachtig resultaat, wat wil je nog meer, wie lust er nog peultjes, complimenten voor Koen (PA3BHU) en Ties (PA0MBO).

Ties nam het eerste jaar van de tweejarige cursus voor zijn rekening.

Hans Hasperhoven (PD0HP) lukte het deze keer helaas niet de F-vergunning in de wacht te slepen, maar we vertrouwen erop dat dit niet laag meer op zich laat wachten. Gerrit van der Kolk (uit de klas van Ties) slaagde voor zijn Novice-examen met maar liefst 1 fout(je). Proficiat Gerrit en gauw op voor de F-vergunning.

Uit de groep van Koen wist Marco Geels (inmiddels PE1BR) ons al in november te verrassen op het najaarsexamen: vanuit het niets slaagde hij in één ruk voor de F-vergunning en Koen had dus al snel een leerling minder. Marco is inmiddels al overal te horen en..... te zien.

Rick Olyslager (PD2RO) is een goed voorbeeld van een amateur, die het bijltje er niet bij heeft neergegooid en is doorgegaan tot hij het gewenste resultaat bereikte. En dat is nu. We zijn blij voor jou Rick. Respect voor je doorzettingsvermogen Rick.

En Frank Segerink (PD3AT) mag nu ook dat gaan doen wat ie altijd al wilde, de HF op. Nu een CW-cursus Frank?? Het lijkt je misschien niks, maar als je eenmaal bent besmet geraakt.... is de kans op herstel erg klein. Van harte Frank.

En dan de cursusleiders, ja wat moet je daar nou van zeggen:

Ja, bedankt, dat zegt het eigenlijk allemaal, want het verdient alle waardering dat je bereid bent in je vrije tijd vrijwillig cursussen te verzorgen voor medehobbyisten. Het is niet alleen de cursusavond, maar ook de tijd die gaat zitten in voorbereidingen. Dat geldt voor Ties en voor Koen.

We mogen hopen dat Koen en Ties bereid zijn nog even door te gaan met dit toch wel heel belangrijke werk, want zeg nou zelf, waar blijf je als vereniging als je geen nieuwe mensen erbij krijgt. Dan is het net als een goede fles wijn, die is altijd veel te snel leeg. Alle lof heren docenten, jullie hebben het goed gedaan, de resultaten liegen er niet om.

Daarnaast zijn nog een aantal mensen die niet mogen worden vergeten, mensen die er ook aan bijdragen dat de cursus in deze vorm kan blijven plaatsvinden, nl. Anne-marie (PA3FNB), steun en toeverlaat voor Koen, Willy (PB1WB), altijd bereid om er te zijn, de verwarming én de koffie op tijd aan te zetten, Egbert (PE1RQO) als invaldocent en Bram (PB1AOK) eveneens als invaldocent.

Zonder mensen als Koen, Ties, Anne-Marie, Willy, Egbert, Bram zou het niet mogelijk zijn te blijven doen wat we echt moeten proberen blijven te doen, nl. zorgen voor een nageslacht zendamateurs. Want 'de zendamateur' begint al te lijken op een bedreigde diersoort. Alleen met gemotiveerde mensen als boven genoemd, blijft het mogelijk een vruchtbare leefomgeving te creëren voor onze zeldzame diersoort. Zij maken het Hamnus en de afdeling tot een reservaat waarin het goed toeven is. Alle nieuwe amateurs welkom, veel plezier met de hobby!

73 Frank PA2ELF

<p>A.HINNEN & Zn. Plesmanweg 28a 7602 PE Almelo</p> <p>Tel. (0546) 863265 Fax.(0546) 863148</p> <p>Leverancier van verwarmingsapparaten voor Shell butagas, propagas, propaan installaties en branders, hobby- en kampeerartikelen en hoekloos technische apparatuur.</p>	 <p>Leverancier van hoekloos</p>
---	--

Dekker Communicatie
Uw zendamateurpartner sinds 1930

Het maakt niet uit wat:
transceiver, antenne, rotor, coaxkabel, coaxschakelaar,
coaxstekker, TNC, SWR-Meter, ATU, PA, voorversterker,
dummyload, luidspreker, headset, microfoon
of gewoon een onderdeel...

Catalogus (150
pagina's) gratis
in onze winkel
of voor 5 € per
post

Bij ons vindt u alles voor uw hobby!

49525 Lengerich, Bahnhofstr. 11
Tel: 00 49 548 16090, Fax 00 49 548 15130
e-mail: info@dekker.de

Uitnodiging voor de Afdelingsbijeenkomst

Verkoping bij opbod

Op woensdag 25 mei 2004 is er een verkoping bij opbod. Heeft u dus nog wat spulletjes op de zolder liggen die u graag wil verkopen, dan is daar deze avond gelegenheid toe. Neem uw spullen mee naar het Hamnus en laat uw kavels veilen door de veilingmeester. U bent van harte welkom in:

't Hamnus, Havenstraat 28, Hengelo (O)
Op woensdag 25 mei 2005
Aanvang 20.00 uur

OPERATING PRACTICE

door PA3BNT

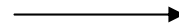
Noot van de redactie: onderstaand artikel is aangeboden door Ben, PA3EPQ, en met toestemming overgenomen uit het clubblad van de Benelux QRP club.

Inleiding

Toen destijds werd begonnen met de reeks artikelen over antennetechniek te publiceren, zie Nieuwsbrief 110 / 111, kon niet worden vermoed dat ook de amateurs met een C-vergunning kort daarop toegang zouden krijgen tot de kortegolf. De antenne kwam daardoor extra in de belangstelling te staan hetgeen bleek uit de reacties. Een ander onderwerp is hierdoor ook actueel geworden en wel: Operating practice, of wel in het Nederlands: bedieningsvaardigheid.

Om een geslaagde verbinding te maken is naast een goede antenne-installatie en transceiver een derde factor nodig: Operating practice! Een goede transceiver en antenne zijn (voor veel geld) te koop, doch de vereiste vaardigheden zal men zich zelf eigen moeten maken. Als we dit in procenten uitdrukken dan is 10% nodig voor de transceiver, 30% voor de antenne en 60% voor de operating practice.

Als je niet weet hoe, waar en wanneer je een DX-station moet aanroepen dan lukt het niet. Hoe zeldzamer het DX-station (land) hoe groter de 'pile-up' en hoe meer het aankomt op de vaardigheid om in die 'pile-up' gehoord te worden. Daarvoor bestaan vele mogelijkheden en trucs. In het volgende artikel zal hierop dieper worden ingegaan.

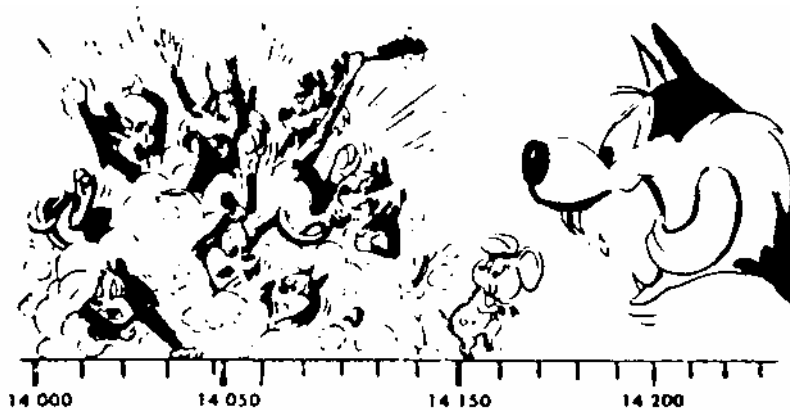

Explorer Elektronica

*Boddenstraat 2
7607 BM Almelo
Tel.nr. 0546 - 814832*

**Leverancier van elektronica
onderdelen en aansluitmaterialen
voor bedrijf, technische diensten
en hobbyist.**

Als een DX-station op de band verschijnt, breekt vaak een grote activiteit los. Dit noemt men een 'Pile-Up' De hele wereld wil het DX-station werken.

Hoofdstuk 1

Na de inleiding gaan we nu wat dieper in op het begrip operating practice voor het werken van DX-stations.

Zo'n verbinding over grote afstand werd DX genoemd.

DX is oorspronkelijk afkomstig uit de tijd voordat de radio zijn intrede deed en telegrafieverbindingen via draden werden gemaakt. Zo'n verbinding over grote afstand werd DX genoemd, afkomstig van het woord 'distance' hetgeen afstand betekent. De afstand tussen de latere radiostations was bepalend voor een goede verbinding.

Tegenwoordig is het begrip DX breder. De zeldzaamheid van het station of het land is hoofdzakelijk bepalend voor de moeilijkheid om zo'n station te kunnen werken. Zo zijn bijvoorbeeld T7 (San Marino) of C3 (Andorra) moeilijker te werken dan menig Japanner, ofschoon de afstand vele malen kleiner is. Hoe zeldzamer het DX-station is, des te moeilijker het is om het te werken omdat veel meer stations dit ook willen. Nu is een goed station, dus goede antenne en transceiver, belangrijk in zo'n situatie, maar de ervaring met het werken van DX is belangrijker.

Om de vergelijking met de digitale techniek te maken kun je stellen dat een computersysteem (de hardware) pas goed werkt met een goed programma (de software). Als een DX-station op de band verschijnt, breekt vaak een grote activiteit los. Dit noemt men een 'Pile-Up' De hele wereld wil het

Een ieder dient zich aan te passen aan de manier van werken zoals het DX-station dat wil

X-station werken, maar dit gaat natuurlijk niet tegelijk. Het DX-station zal zich staande moeten gaan houden in deze chaos. De operator zal proberen om het QSO-verkeer in goede banen te leiden. Een ieder dient zich aan te passen aan de manier van werken zoals het DX-station dat wil. Een geldig QSO is gemaakt indien van beide stations de call, het rapport en de ontvangstbevestiging zijn uitgewisseld. Op VHF, UHF en SHF komt daar dan de QTH-locator vaak bij. Zo kan er gewerkt worden op het cijfer in call, dus eerst alle stations met een '1' in de call. Na enige tijd volgt dan cijfer 2 enz, enz. Ook kan het gebeuren dat het DX-station de calls per continent of per land afroept. Soms kunt u bij een ander station dan het DX-station op een lijst komen te staan om vervolgens het DX-station te kunnen werken. In CW komt dit laatste nauwelijks voor.

Welke procedure er ook wordt gevolgd, alle aanroepende stations dienen zich hieraan te houden. Degene die zich er niet aan houdt zal door het DX-station

genegeerd

moeten worden want anders gaan anderen dit ook proberen en is de chaos compleet. Als zo'n pile-up uit de hand loopt, is dit meestal de schuld van het DX-station omdat deze de zaak niet goed strak en kort houdt. Probeert iemand herhaaldelijk de gevraagde procedure aan zijn laars te lappen dan zal het DX-station hem op de 'black-list' plaatsen en kan hij het verder wel vergeten. Dit werkt ook als waarschuwing voor anderen. Bij bijzondere DX-stations, zoals expedities, werkt men meestal split, dat wil zeggen dat het station op een andere frequentie luistert dan waar het op zendt. Meestal werkt men 'up', waarbij u het DX-station één of meer kHz hoger moet aanroepen. Hoort men in CW 'up 2', dan werkt men 2 kHz hoger ofwel de pile-up vindt u 2 kHz hoger in frequentie. Doordat de zendfrequentie van het DX-station schoon blijft, kunnen aanwijzingen snel worden doorgegeven zoals de QSL-info, frequentieverandering enz.

Gebruik geen standaardkaarten en vermeld niet dat u zijn kaart nodig hebt voor een Award

Daartussen bevindt zich een schemer-zone of Grey-line als een gesloten ring rond de aarde

Sommige stations hebben vaak niet door dat er split wordt gewerkt en roepen dus op de verkeerde frequentie. Dit veroorzaakt irritaties bij de anderen, maar gelukkig is er altijd wel 'bandpolitie' om te corrigeren. Nu kan het altijd wel gebeuren dat u ondanks groot vermogen en een goede antenne niet aan de beurt komt. Dit kan omdat de condities voor het DX-station in andere richtingen beter zijn. Door goed te luisteren ontdekt u dan ook welke stations uit de pile-up worden gehaald. Dit hoeven niet de sterkste of eerst aanroepende stations te zijn. Er kan ook worden gewacht totdat de pile-up is afgezwakt en dus de minder sterke stations ook een kans krijgen.

Luisteren is dus heel belangrijk

Door op het verkeerde moment of op de verkeerde frequentie te roepen draagt men bij aan de 'pile-up vervuiling' zonder resultaat. Soms is de belangstelling zo groot dat de pile-up over een groot frequentiegebied plaatsvindt. Luisteren is dan nóg belangrijker om te ontdekken op welke frequentie het DX-station op dat moment luistert. Daardoor ontdekt u ook of het DX-station steeds op dezelfde frequentie luistert of door de pile-up draait. Luister hij eerst hoger en later lager op de frequentie dan kunt u ergens in de pile-up een 'rustig' plekje opzoeken. Iedere keer als het DX-station overgaat op ontvangst kunt u uw call seinen of roepen.

De kans bestaat dat het DX-station u op een gegeven moment tegenkomt als hij door de pile-up heen draait. Zo heb ik met eenvoudige middelen in CW al menig DX-station verschalkt. Veel leuke DX-stations bevinden zich in landen waar weinig activiteit vandaan komt. Vaak zijn dit buitenlanders met een gastlicentie die hoofdzakelijk QRV zijn om verbinding te kunnen maken met het thuisfront. Ondanks het bezit van een zeldzame roepnaam hebben velen van hen weinig belangstelling voor het werken met de rest van de wereld. Zo hoor je dan CQ, CQ Great-Britain of CQ Golf-stations, maar u wilt hem ook graag in het log hebben. Als na bepaalde tijd geen response komt uit Groot-Britannië dan kunt u een poging wagen door heel kort te roepen: 'You are five-nine in Holland at PA3BNT...'. Als hij dit niet op prijs stelt roept hij weer 'Only Golf stations please'. Hij kan ook denken: er zijn wel condities richting West Europa. Dan zal hij reageren met b.v.: 'many thanks PA3BNT, you are also 5-9' en hebt hem dan in het log staan.

Laat dus steeds het initiatief aan het DX-station

Hoofdstuk 2

Een andere manier om DX te werken is door te luisteren in de grote contesten, zoals de CQ-WW-DX en de CQ-WW-WPX contesten. Dit zijn 48 uren contesten waarin stations uit de hele wereld meedoen. Veel groepen van amateurs brengen dan

TESSATRONIC

...veelzijdig in electronica

Gespecialiseerd in :

- * elektronica onderdelen
- * meetapparatuur
- * communicatie apparatuur
- * zend- en ontvangapparatuur
- * alarmsystemen
- * PRINT SERVICE
- * Veron leden tot 10% korting op vertoon van geldige lidmaatschapkaart.

OUDE POSTWEG 184. 7557 DJ HENGELLO OV.

TEL.: 074-2502323. FAX: 074-2501983

bijzondere landen of eilanden in de lucht en zijn dus gedurende vele uren op alle HF-banden (behalve de WARC-banden) te werken of voor SWL's te ontvangen. Bij deze contesten die 48 uur duren wordt de kans dat u leuke stations kunt werken groter naarmate de tijd verstrijkt omdat de grote kanonnen al hun beurt hebben gehad. Door gebruik te maken van een DX-cluster wordt u attent gemaakt op de DX-activiteiten op de verschillende banden. Veel amateurs zijn daardoor wat lui geworden en wachten tot het kwartje valt om deel te nemen aan de dan snel aanwakkerende pile-up. Door zelf actief over de band te draaien kunt u zo'n pile-up vóór zijn. Wacht na het werken met het DX-station dan maar eens tot de melding op het cluster verschijnt om te genieten van de enorme heksenketel die u mooi voor bent geweest!

Antennes voor de professional en de hobbyist

30EPS145 € 110,- 10 el. beam 2 mtr.

7EPS145X € 115,- 7 el. X-yagi 2 mtr.

3-4EPS270 € 75,- 3 el 2 mtr./4 el. 70 cm

4-7EPS270 € 89,- 4 el 2 mtr./7 el 70cm

Diverse types HB9CV's van 6 mtr t/m 70 cm

Verkoop van digitale satellietontvangers, kabel en verder toebehoren.

EPS
Antennas

Sandstrasse Süd, 49808 Lingen (Ems)

Tel: +49 (591) 9778400, Fax +49 (591) 9778401, Mobiel +31 (6) 53462323

E-mail eps-antennas@planet.nl, Internet : www.eps-antennas.nl

In CW worden vaak hoge seinsnelheden gebruikt: 30 tot 35 woorden per minuut is heel gewoon. Als er dan ook nog split wordt gewerkt vallen velen af en lukt het alleen de geoefende operators om het station te werken. Door goed te luisteren in de grote HF-contesten kan men veel leren omtrent de condities op de verschillende banden in alle richtingen. Gedurende 48 uur zijn DX-stations uit de gehele wereld QRV op alle banden en zijn te ontvangen als de condities het toelaten. Daardoor lijkt het net of de condities tijdens contesten boven normaal zijn.

De 10, 15 en 20 m noemen we vaak de DX-banden omdat het merendeel van de amateurs voor die banden een goede antenne bezit.

DX-antennes voor 40, 80 en 160 m worden minder gebruikt doordat de afmetingen veel groter zijn. Verder vindt de propagatie dan hoofdzakelijk plaats op tijden wanneer je normaal slaapt, dus tijdens de nachtelijke uren en met een speciaal verschijnsel tijdens de schemering. De zon schijnt slechts op de halve aardbol, de andere helft ligt dan in het donker. Daartussen bevindt zich een schemerzone of Grey-line als een gesloten ring rond de aarde, die zich verplaatst door de draaiing van de aarde. Doordat de zon in de zomer en in de winter niet in dezelfde stand ten opzichte van de evenaar staat, is de hoek, die deze schemerzone of grey-line met de evenaar maakt, niet constant. Op de lage frequentiebanden kunnen de condities voor stations die zich op dat moment in de grey-line bevinden enorm toenemen.

Voor luisterstations is het nog moeilijker om een gehoorde verbinding van het DX-station bevestigd te krijgen

Stel u hoort 6Y (Jamaica) op 80 m 's nachts om 5 uur met een goed signaal en u probeert hem te werken, maar dat lukt niet. Door te luisteren ontdekt u dat vooral stations uit centraal Europa (zoals OH, SP, YO, YU enz.) daar wel doorkomen. Die stations zitten op dat moment in de grey-line. De remedie is dan: bepaal het tijdsverschil met Nederland. Dit is ongeveer een uur. U kunt dan b.v. nog even gaan slapen en nadat de wekker om 6 uur is gegaan kunt u het betreffende station zonder veel moeite werken, als hij dan nog QRV is HI !

U moest dus alleen wachten tot de condities 'naar u toe kwamen'. Als u dit niet wist dan lukte het ook niet..

Voor DX-ers is de versterking van de antenne belangrijker dan de voor-achterverhouding omdat zoveel mogelijk signaal bij het DX-stations op de antenne moet komen. Andere stations die ook in de pile-up meedoen, en dus uw concurrenten zijn, hoort u echter niet omdat er split wordt gewerkt. U heeft dan dus geen last van ze.

GROOTHEDDE TECHNISCHE DIENST- PEOR

Reparatie en installatie TV- Computers en Communicatie
Apparatuur

TEL 0546 816102 Nieuwstraat 34 Almelo
parkeerplaats aan achterzijde

Het organiseren van bijzondere expedities of DX-expedities vraagt een goede samenwerking en voorbereiding van de deelnemers en is een kostbare zaak. Alles moet mee naar dat onbewoonde eiland waarnaar geen geregeld openbaar vervoer is. Er is vaak geen vliegveld of haven, geen elektriciteit, geen zoet water enz.! Zo'n expeditie wordt vaak gesponsord door fabrikanten van transceivers en antennes, hetgeen dan ook op de QSL-kaart staat vermeld. De QSL gaat via een manager en wordt meestal direct, dus via de post, verzonden. Hierbij vraagt men dan, naast de retourporto, een kleine financiële bijdrage in de vorm van een IRC of 'greenstamp' (Amerikaanse Dollar). Daartegen is geen bezwaar maar soms krijg ik het idee dat sommige stations daar misbruik van maken en op andermans kosten een Drake-line of greenstampverzameling aanleggen.

Voor luisterstations is het nog moeilijker om een gehoorde verbinding van het DX-station bevestigd te krijgen omdat deze wordt bedolven onder luisterkaarten. Zorg dat uw QSL-kaart opvalt door netheid en originaliteit. Gebruik geen standaardkaarten en vermeld niet dat u zijn kaart nodig hebt voor een Award want dat doen zovelen. Vermeld iets over de condities op dat moment en geef een beschrijving van uw station en gebruikte antennes.

Ik wens u als (aspirant) DX-ers veel succes toe!!

GD DX es 73, Marten PA3BNT

*Laat dus steeds het initiatief aan
het DX-station*

IMS
Integrated Mechanization
Solutions BV

Postbus 122
7500 AC Almelo
Emsbeekstraat 14
7501 PH Almelo

T 0545-805500
F 0545-805500
E ims@ims-nl.com
I www.ims-nl.com

IMS ontwerpt en bouwt productie- en testequipment voor de elektronische, fijnmechanische en medische industrie. Wereldwijd levert IMS turn-key oplossingen voor productievaagstukken. IMS is gespecialiseerd op het gebied van micro-assemblage en testen. Engineering en bouw van equipment vindt u bij ons onder één dak. Daarmee is IMS de ideale partner voor complete uitbesteden van uw productie-automatisering. **Solutions that work for you!**

www.profast.info www.jcair.info www.flexpac.info

Agenda

22 mei	Veldag VRZA afdeling Twente.
25 mei	Afdelingsbijeenkomst in 't Hamnus. (verkoop per opbod)
29 juni	Afdelingsbijeenkomst in 't Hamnus.
25-28 augustus	DNAT Bad Bentheim.
31 augustus	Afdelingsbijeenkomst in 't Hamnus. (onderling QSO)

WV Systems

*Irenestraat 27
7681 AH Vroomshoop
Tel: 0546-645605
Fax: 0546-641148*

www.wksystems.nl

PSE QSL (18)

De VERON heeft een nieuwe voorzitter, OM Dick, PA2DW!

Bram gaf tijdens de laatste afdelingsbijeenkomst een aardige introductie. Zo konden we horen dat de voorkeur van Dick uitgaat naar het werken op de zeer korte en ultra korte golven; meteor scatter en moonbounce inclusief. Maar zijn loopbaan is hij ooit begonnen als marconist. Middengolf en kortegolf dus en ook morse kent voor hem geen geheimen.

Van Dick kwam de opmerking dat de shack er tegenwoordig bij de zendamateur wel even anders uitziet als de radiohut op de koopvaardij schepen van vroeger. "Of niet, Hans?! Wel even bij de les blijven...", aldus Bram in zijn presentatie.

Dat zet toch even aan het denken, hoe zat dat met die radiohut vroeger? Een terugblik. Bijna alle *radio-officieren* die in de jaren vijftig en zestig hun loopbaan begonnen hebben kennisgemaakt met de radioconsole van RCA, Model 4U of onderdelen daarvan. De 4U consoles werden door nijvere vrouwenhanden (de mannen waren overzee) in de oorlogsjaren in de States vervaardigd voor de tienduizenden Liberty- en Victory-schepen. Toen deze schepen na de oorlog uit de vaart werden genomen kocht Radio Holland de radio-installaties op, om ze te herplaatsen op nieuwe en oude Nederlandse koopvaardij schepen. Zo kon je op een nieuwbouwschip, bijvoorbeeld de Marnelloyd/PFVT, in 1968 nog een 4U in de radiohut vinden. Teleurstelling voor de

Parketspecialzaak

HASPERHOVEN PARKET v.o.f.

Alles op het gebied van parket en laminaatvloeren.
Aangesloten bij de VPL.
10 jaar schriftelijke leggarantie op tapis vloeren.
Voor particulieren en projecten.
Ook s' avonds geopend na telefonische afspraak.

Hasperhoven parket v.o.f. : Almelosestraat 52 7642 GP Wierden
Telefoon 0546-576842
Fax. 0546-577289
Internet www.hasperhoven.nl
e-mail info@hasperhoven.nl

PDøHP !!!voor zendamateurs geldt 5% korting op vertoon van een geldige zendmachtiging!!!

Industriële Toelevering Almelo bv
BAUDON
GROEP

v/h Wiechmann BV Plesmanweg 12, Almelo
AANDRIJFTECHNIEK-GEREEDSCHAPPEN-ERKENDE TESTBEDRIJF EN
LEVERANCIER VAN HEF-en HIJS MATERIALEN

sparks natuurlijk. Maar ja, Radio Holland verhuurde niet alleen de radiospullen aan de reder, maar ook de bediening en onderhoud erbij. Dus het functioneerde allemaal naar behoren.

De 4U was een uitermate solide installatie.

De console bestond uit een 4-delig raamwerk waar aan de bovenkant hijsogen waren gelast. De installatie verliet de fabriek kant en klaar. Met een hijskraan liet men het frame in het schip zakken, de dekplaat die later het plafond vormde, werd er daarna opgelast. Ter bescherming van de sparks en de installatie tegen mitrailleurkogels werd aan de achterkant

van het frame tegen de wand een extra dikke stalen plaat gelast. Het geheel woog meer dan 600 kilo, bij afmetingen van 190x230x50 cm (hxbxd).

Wat zat er in dat frame? In sectie A was het autoalarm type 8601 gemonteerd. In sectie B de middengolfzender ET-8024. In sectie C de noodzender ET-8025 en in sectie D tenslotte de kortegolfzender ET-8023. De onderzijde van het frame was met deuren afgesloten. Daarachter bevonden zich de hoofd- en noodomvormer, die de hoogspanning en laagspanning voor de zender leverde. Verder had de installatie drie ontvangers: de hoofdontvanger 8506 (een super voor midden- en kortegolf), de

DE DELMAR
KANTOORMEUBELN

GEESTEREN	EMMEN	RAALTE
Lutkeberg 69	Handelsweg 15	Kaagstraat 7b
7678 AJ Geesteren (o)	7826 TC Emmen	8102 GZ Raalte
tel. 0546- 63 25 25	tel. 0591-62 25 00	tel. 0572- 35 53 55
fax. 0546- 63 20 25	fax. 0591- 62 28 00	fax. 0572- 35 55 52

noodontvanger 8510 (een rechthoekontvanger voor middengolf) en zelfs nog een kristalontvanger, type D. Voor het geval er geen stroomvoorziening meer was kon er toch nog geluisterd worden op de noodgolf 500 kHz.

De hoofdontvanger was niet al te selectief. In de jaren zestig werd er toen vaak een Philips BX925 ontvanger bijgezet. De 8506 bleef dan aan als standby ontvanger voor de 500. De hele boel was natuurlijk bestemd voor CW only en met deze uitrusting wisten de schepen vanaf iedere plek op onze aardkloot met Scheveningenradio PCH in contact te komen.

De HF zender werkte op de maritieme banden tussen de 2 en 22 MHz, de beide 813's in de PA produceerden een kleine 200 Watt output. De middengolfzender kon werken op een aantal vast ingestelde frequenties tussen de 400 en 512 kHz. De noodzender werkte alleen op de middengolf op een accubatterij en er kwam 40 Watt uit.

De antennes waren natuurlijk allemaal draadantennes, die waren gespannen tussen de masten van het schip. Vingerdik gevlochten koperdraad en forse ei-isolatoren. Voor de middengolf was het een T-antenne. Voor de kortegolf hing aan deze T-antenne een gescheiden geïsoleerde antenne als vertical. De antennes werden in de haven gestreken, behalve de antenne voor de noodzender die apart was opgehangen boven het brugdek. Op de Marnelloyd heb ik eens problemen gehad met de bandschakelaar van de HF-zender. Het keramische deel van een van de schakeldekken was finaal gebroken. Zoiets heb je natuurlijk niet aan boord als reserve. Op de middengolf werd via een ander schip aan de baas in Rotterdam om een vervangend onderdeel gevraagd. Dat kwam in Singapore aan boord.

Echter 25 jaar nadat de 4U de fabriek had verlaten was er geen compleet nieuw exemplaar meer. De vervangende schakelaar moest als een meccanodoos uit elkaar worden gehaald zodat met de onderdeeltjes de originele schakelaar weer opgebouwd kon worden. Nu hadden we aan boord gelukkig veel tijd, je was 24 uur per dag beschikbaar,

dus dat lukte allemaal wonderwel. Het contact met PCH ging daarna ook weer zelfstandig in plaats van QSP via andere schepen in de buurt.

In 1970, toen ik in Durban voor de tweede keer aan boord stapte voor een reis van 8 maanden, werd tijdens een ingrijpende renovatie een nieuw radiostation geplaatst. Weer een gebruikte zender, een nog niet zo oude MT400! Maar de ontvanger was

s.s. Lane Victory

nieuw, de bekende Siemens regenboog. Dat viel niet tegen.

Op de foto zie je het Amerikaanse Victory-schip s.s. Lane Victory, KECW. Ook onder Nederlandse vlag hebben vele Victory's na de oorlog gevaren en deze waren natuurlijk met zo'n 4U uitgerust. De Lane Victory ligt als (varend!) museumschip aan Pier 53 in Los Angeles, na een carrière van 60 jaar (bouwjaar 1945). Daarover misschien later meer.

De moderne schepen van vandaag zijn natuurlijk uitgerust met geheel andere apparatuur. Alle zeegaande schepen in de beroepsvaart nemen deel aan het GMDSS, Global Maritime Distress and Safety System. In de radiohut staat daarvoor een verzameling systemen, zowel voor aardse communicatie (MF- en HF-zenders, NAVTEX en DPT) en via satellieten

Een bekend afdelingslid!

(INMARSAT). Een scheepsofficier, in bezit van een certificaat maritieme communicatie, zorgt voor de bediening. Alarmering geschiedt volledig automatisch. Maar soms worden de communicatietaken toch weer neergelegd bij een gespecialiseerde radio-officier. Op de foto de radiohut van het cruiseschip Paloma onderweg van Genua naar Las Palmas, met naast de sparks, van Oekraïense afkomst, een bekend afdelingslid!

'73 vanuit de *shack* (of radiohut?) van Hans, PA0HRM!

TANKSTATION WASCENTRUM
KNOL OLIE B.V.
Bornerbroeksestraat 455
ALMELO
0546 - 812447
Ook voor: Petroleum, Gas en L.P.G.

Afdeling Twente van de VERON

opgericht 17 november 1945

Afdelingsbestuur:

Remy Denker	PA3AGF / NL4156	Voorz./Bijz.activiteiten.	0546-825001
René Altena	PA2RA	Secretaris/Ledenadministratie	0548-620539
Jan Witvoet	PA0JWZ	Penningmeester	0546-870006
Martin Cohn	PE2MGA	Vice Voorzitter/Twente Beam	074-2420100
Peter Egberink	PA1PE	Jeugd en radio/Public relations/ Voorl. Onderwijs/Meetings	0541-516945
Robert Jan Mulder	PA2RJ	Twente Ronde/ Contacten Hamnus	074-2669093
Frank Schievink	PA2ELF	Cursus/NL-zaken	053-4772135

De e-mail adressen van de bestuursleden zijn: **Call@amsat.org**

Correspondentieadres: Ganzerik 5, 7443 TK, Nijverdal

Giro: 1806339 t.n.v. Penningm. VERON afd.Twente, Almelo
 1295526 t.n.v. Twentebeam, VERON afd.Twente, Almelo
 3777519 t.n.v. Activiteiten, VERON afd.Twente, Almelo

't Hamnus: Clubhuis / clubstation PI4ZI

Adres: Havenstraat 28, Hengelo 074-2438657
 geopend elke zaterdag 14.30-17.30 uur

Beheer : PB1WB Willy Braamhaar
 (tel van 9.00-16.00 uur) 074-2424736

Twente Beam:

Redactie: PE2MGA Martin Cohn 074-2420100
 PE2TET Marco Gerritsen 074-2590000
 Ben Puylaert 074-2776661

Inbinden Bauke, PA0BKI Renata, PE2CU Willy, PB1WB
 Henny, PE1HB Jan, PA2HRJ Frits, PE1PMP
 Henny, PE2HS (tevens verzending)

Adv.manager : PA0JWZ Jan Witvoet 0546-870006

Redactieadres: Martin Cohn, PE2MGA
 Jupiterstraat 45, 7557 LB, Hengelo (ov)
 e-mail: twentebeam@home.nl

Overname van artikelen en/of schema's is met bronvermelding toegestaan

Uiterste inleverdatum van kopij voor het volgende nummer: 5 juni 2005

Ruimte voor innovatie...

De hi-tech sensoren van Texas Instruments spelen een vitale rol in onze dagelijkse omgeving. Wij ontwikkelen beveiligingen en regels voor huishoudelijke apparaten en diverse elektronische regelcomponenten voor de auto-industrie. In vrijwel elke nieuwe auto is wel een product van TI aanwezig. De innovatieve producten en technologieën van Texas Instruments leveren een stevige bijdrage aan de ontwikkeling van de moderne, comfortabele en milieusparende auto. Immers, onze automotieve sensoren vormen een kritisch onderdeel van systemen die de uitstoot van schadelijke uitlaatgassen minimaliseren. Bovendien worden onze sensoren toegepast om de veiligheid en het comfort van de passagiers te verhogen. Kortom: TI is een gevestigde naam in de autowereld.

Als zelfstandige dochter van een wereldwijd opererend concern fungeert Texas Instruments Holland B.V. in Almelo als business center voor de Europese markt. De activiteiten in onze hi-tech omgeving zijn onder meer gericht op het ontwikkelen van sensoren. Bovendien zijn wij verantwoordelijk voor het op projectmatige wijze in productie brengen van deze sensoren op locaties in Maleisië en Mexico. Werken bij Texas Instruments betekent dan ook: veel internationale contacten!

In multidisciplinaire teams werken we nauw samen met automobiellabrikanten in Europa. Omdat de ontwikkelingen in de auto-industrie elkaar razendsnel opvolgen zien wij flinke groei mogelijkheden. Vandaar dat wij regelmatig hoogopgeleide technici zoeken. Mensen die resultaatgericht denken, die zichzelf willen ontwikkelen en die verder kijken dan de techniek alleen.

Interesse? Stuur een brief met c.v. bij voorkeur per e-mail naar ti-holland-recruitment@list.ti.com ter attentie van Gea Wolters - Human Resources, Texas Instruments Holland B.V., Postbus 43, 7600 AA Almelo.

 **TEXAS
INSTRUMENTS**
HOLLAND B.V.

Een waar paradijs voor iedere elektronicaliefhebber

Conrad Electronic is Europa's grootste **postorderbedrijf** op het gebied van **elektronica**. Per jaar komen verschillende catalogi uit, waar het assortiment zoveel mogelijk wordt toegelicht. In onze **winkel** kunt u producten testen, vergelijken en ideeën opdoen. En via www.conrad.nl komt u bij een bron van informatie: natuurlijk kunt u er naar hartelust 'browsen' door het assortiment van 40.000 artikelen, maar u kunt er ook terecht voor extra productinformatie en gebruiksaanwijzingen.

Voor postorderbestellingen

Tel. (gratis) 0900-0996 2 overt. min. 10 min. GSM-net
Tel. (business) 053-428 54 90
Fax 053-428 30 75
E-mail bestelling@conrad.nl

Voor informatie

Tel. 053-428 54 44
E-mail info@conrad.nl

Voor technische informatie

Tel. 053-428 54 80
Fax 053-428 00 28
E-mail helpdesk@conrad.nl

Conrad Electronic store in Boekelo

Windmolenweg 42 • 7548 BM Boekelo

CONRAD
INZICHT IN ELEKTRONICA EN TECHNIEK